პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით

კომუნისტი

ფასი 5 კაპ.

საქ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტების და საქართველოს მუშათა, გლეხთა, ჭითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების ცაკის ორგანო

რედაქცია თბილისი, კიროვის (ყოფ. დიდი მოთავრის) ქ. № 68, მეორე სართული

რედაქციაში საქმისათვის მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე, გარდა კვირა-უქმეებისა დღეის 10 საათიდან ს. მის 12 საათამდე.

) რედაქტორის 14—76
ტელეფ.) მდივნის 10—68
) დამის მორიგის 12—80.

მთავარი კანტორა თბილისი რუსთაველის პროსპექტ., № 24, ტელეფონი № 8—81.

ხელისმოწერის ფასი: მეშა-მოსამსახურეთათვის, გლეხების, ჭითელ-არმიელების, მოწაფეების და მასწავლებლებისათვის—1 მან., დანარჩენებისათვის— 1 მან. და 30 კაპ.

განცხადებები: საქართველოს ფარგლებში— ტექსტის უკან—20 კ. ნოხპარელი სტრიქონი, ტექსტის შიგნით—1 მ. 60 კ.; საქართველოს გარეთ—ტექსტის უკან—1 მ. 50 კ. ტექსტში—3 მ.; განმცხადებელი გაართვა განცხადების ფასისა ოცდა ოცდა 10% საკანონო გადასახადს. თუ განცხადება იბეჭდება ბეთ-ჯერ ტექსტის შეუცვლელად-ზეცვალთა შეთანხმებით. მთ. კანტორაში განცხადებები მიიღება 9—3½ ს., 3½ ს. შემდეგ განცხადება ელიჩება 20%-ით მეტი. საგანგებო-რო განცხადებები—15 და 20 მ.

დღიური

— პოლიტიკური ამნისტიის საკითხი პრუსიის ლანდტაგში.
— საბერძნეთის პარლამენტმა მიიღო ახალი კანონი საჯარო ვაჭრობის შესახებ.
— მოსკოვში გამოქვეყნდა ამერიკელ პროფესორების ... ლეგაცია.
— პროლეტარულ ფიზიკულტურულნების დემონსტრაცია პრაღაში.
— საბჭოთა კავშირის სავაჭრო წარმომადგენელის მოადგილეთ პოლონეთში დაინიშნა ამხ. კოკილოვი.
— 25 ივნისს გაიხსნა მუშა-ქალთა საკავშირო თათბირი.

ოთხშაბათი, 27 ივნისი 1928 წ. — ყოველდღიური გაზეთი

თვითკრიტიკის ლოზუნგის დამახინჯების წინააღმდეგ

ამხ. სტალინის წერილი „პრავდა“-ში, 26 ივნისი

თვითკრიტიკის ლოზუნგი არ არის დროებითი და სხრაფლწარმავალი ლოზუნგი. თვითკრიტიკა არის პარტიის კადრების და აგრეთვე საერთოდ მუშათა კლასის რევოლიუციონურად აღზრდის განსაკუთრებული მეთოდი, ბოლშევიკური მეთოდი. ჯერ ყოველ მარქსი ლაპარაკობდა თვითკრიტიკაზე, როგორც პროლეტარული რევოლიუციის განმტკიცების მეთოდზე. რაც შეეხება თვითკრიტიკას ჩვენს პარტიაში, თვითკრიტიკა დაიწყო მაშინვე, როგორც კი გაჩნდა ბოლშევიზმი ჩვენს ქვეყანაში, პირველ დღეებიდან, როგორც კი ჩაისახა ბოლშევიზმი, როგორც განსაკუთრებული რევოლიუციონური მიმდინარეობა მუშათა მოძრაობაში. როგორც ცნობილია, ჯერ ყოველ 1904 წლის გაზეთ „ნოვაია ჟიზნ“-ში, რომელსაც ბოლშევიზმი კიდევ არ წარმოადგენდა დამოუკიდებელ პოლიტიკურ პარტიას, არამედ მუშაობდა მენშევიკებთან ერთად ერთი სოციალ-დემოკრატიული პარტიის შემადგენლობაში, ლენინი უკვე მაშინ მოუწოდებდა პარტიას „თვითკრიტიკისაკენ“ და „საკუთარი მინუსების დაუზოგავად გაშიშვლებისაკენ“. აი რას წერდა ლენინი თავის ბრიშურაში: „ნაბიჯი“ წინ. ორი ნაბიჯი“ უკან“: „ისინი (ე. ი. მარქსისტების მოწინააღმდეგენი. **ი. სტ.**). გახარებული სისინებენ და იმანეკენ ბიან, როცა ხედავენ ჩვენს დავას. ისინი რა თქმა უნდა, შეეცდებიან ალეგლიგენტურ რაკის მიზნებისათვის ამ ბრიშურიდან ცალკე ადგილები, რომლებიც ეხება ჩვენი პარტიის ნაკლოვანებებს და დეფექტებს. რუსეთის სოციალ - დემოკრატებს უკვე საკმაო ბრძოლები აქვთ გამოვლილი, რომ არ შეეშინდნენ ამ შეცდომებს, რომ ამ შეცდომების მიუხედავად განაგრძონ თვითკრიტიკა და იმ საკუთარი მიხეულიბის დაუზოგავად გამომჟღავნება, რომლებსაც აუცილებლად დასძლევენ მუშათა მორიგობის ბრიგა. ხოლო ბატონმა მოწინააღმდეგეებმა დე სკაღონ, გვიჩვენონ ამის ნამდვილი სურათი, თუ რა მდგომარეობაშია საქმე მათ „პარტიაში“, სურათი, რომელიც მცირეოდად მაინც უახლოდებოდეს იმ სურათს. რომელსაც იძლევა ჩვენი პარტიის მეორე ყრილობის ოქმები“. (ტომი მე-5. გვერდი 307).

ამიტომ სრულებით არ არაა მართალი ის ამხანაგები, რომლებსაც ჰგონიათ, რომ თვითკრიტიკა არის სწრაფლწარმავალი ძოგლება, მოდა, რომელიც მალე უნდა გადავარდეს ისე, როგორც წარმავალი ყოველივე მოდა. სინამდვილეში თვითკრიტიკა არის გარეყოფელი, ბოლშევიზმის არსენალში უფდმიგად მომქმედი იარაღი. რომელიც გახუკვეთლად არის დაკავშირებული თვით ბოლშევიზმის ტუნებასთან და მის რევოლიუციონურ ტრადიციებთან. ზოგჯერ ამბობენ, რომ თვითკრიტიკა კარგი საქმეა ისეთი პარტიისათვის, როშელსაც კიდევ აო დაუყარია ძალაუფლება, და როძელსაც „ოთფერი ეკარგება“. მაგრამ თვითკრიტიკა საშიშარი და მავნეა იმ პარტიისათვის, რომელმაც უკვე დაიპყრო ძალაუფლება, რომელიც იმყოფება ტოტალი ძალების გარემოცვაში და რომლის წინააღმდეგაც მის მტრებს შეუძლიათ გაძიოყენონ მისი სუსტი მხარეებს გამოშჟღავნებამ. ეს სწორი არ არის. ეს სრულებით არ არის სწორი. პირიქით, სწორედ იმიტომ, რომ ბოლშევიზმმა დაიპყრო ძალაუფლება, სწორედ იმიტომ, რომ ბოლშევიკებს შეუძლიათ თავს გაუვიდეთ ჩვენი ალმშენებლობის წარმატებების გამო, სწორედ იმიტომ, რომ ბოლშევიკებმა შეიძლება ვერ შეამჩნიოს თავისი სუსტი მხარეები და ამით გადავიკონ თავისა მტრების საქმე, — სწორედ ამიტომ თვითკრიტიკა საჭირო განსაკუთრებით ეხლა, ზინსაკუთრებით ძალაუფლების დაპყრობის შემდეგ. თვითკრიტიკას მიუხედავ აქვს ჩვენი შეცდომებისა და ჩვენი სუსტი მხარეების გამომჟღავნება და აღმოჩენვრა, — განა აშკარა არ არის, რომ პროლეტარიატის დიქტატურის პირობებში თვითკრიტიკას შეუძლია მხოლოდ ეკადგილოს ბოლშევიზმის ბრძოლა მუშათა კლასის მტრებთან? ლენინი ანგარიშს უწევდა მდგომარეობის ამ თავისებურებას ბოლშევიკების მიერ ძალაუფლების დაპყრობის შემდეგ, რომელსაც სწერდა თავის ბროშურაში „შემარცხენობის საყმაწვილო სნენ კომუნიზმში“; (1920 წ. მაისში).

„პოლიტიკური პარტიის დამოკიდებულება თავის შეცდომებისადმი არის ერთ - ერთი უმნიშვნელოვანესი და სწორი კრიტერიუმი იმის გამოსარკვევად, თუ რამდენად სერიოზულია პარტია და რამდენად ასრულებს ის სინიდვლეში თავის მოვალეობას თავის კლასისა და მშრომელ მასების მიმართ. შეცდომის აშკარად აღიარება, ნისი მიზეზების გამორკვევა, ანალიზის გაკეთება იმ მდგომარეობისათვის, რომელმაც წარმოშვა ეს შეცდომა, შეცდომის გაძოსწორება — აი ეს არის სერიოზული პარტიის ნიშანი, აი ეს არის მის მიერ თავის მოვალეობათა შესრულება, აი ეს არის კლასის და შემდეგ მასის აღზრდა და გაწვრთნა“. (ტომი 17, გვერდი 147). ლენინი ათასჯერ მართალი იყო, როდესაც პარტიის მე-11 ყრილობაზე 1922 წლის მარტში ამბობდა: „ჩვენ ლეტარიატს არ ეშინია აღიაროს, რომ რევოლიუციაში მან ესა და ეს საქმე მშვენივრად ჩაატარა, ხოლო მეორეს გზაზე ვერ დაბოლოვა. ყველა რევოლიუციონური პარტიები, რომელნიც დღემდე იღუპებოდნენ, იღუპებოდნენ იმიტომ, რომ თავს გაუდიოდათ და ვერ ამჩნევდნენ, თუ რაში იყო ძალა, მათ ეშინოდათ ელაპარაკათ თავის სუსტ მხარეებზე. ჩვენ კი არ დავიღუპებით, იმიტომ, რომ არ ვგვშინია ვილაპარაკოთ ჩვენს სუსტ მხარეებზე, და შევეჩვევით სისუსტის დაძლევას“. (ტომი მე-18, ნაწილი 2, გვერდი 59).

დასკვნა ერთია — თვითკრიტიკის გარეშე არ არსებობს პარტიის, კლასის და მასების სწორი აღზრდა. პარტიის, კლასის და მასების სწორი აღზრდის გარეშე წარმოუდგენელია ბოლშევიზმი. რატომ მიიცა თვითკრიტიკის ლოზუნგს განსაკუთრებით აქტიური მნიშვნელობა სწორედ ეხლა, სწორედ ამ ისტორიულ მომენტში, სწორედ 1928 წელში? იმიტომ, რომ ეხლა უფრო მკაფიოდ, ვიდრე ერთი ან ორი წლის წინად, თავი ეჩინა კლასობრივ ურთიერთობათა გამწვავებამ, როგორც შინაგანი ხასიათ, ისე საგარეო ხასიათ. იმიტომ, რომ უფრო მკაფიოდ, ვიდრე ერთი ან ორი წლის წინად, გამოირკვა ფაქტული დამაზიანებელი მუშაობა, საბჭოთა ხელისუფლების კლასობრივი მტრების მხრივ, რომლებიც იყენებენ ჩვენს სუსტ მხარეებს და ჩვენს შეცდომებს ჩვენი ქვეყნის მუშათა კლასის წინააღმდეგ. იმიტომ, რომ არ შეიძლება და არც უნდა ჩაიპაროს ჩვენთვის უკეკლოდ შახტის საქმის გაკვეთილებმა. სოფლის კაპიტალისტურ ელემენტების „მანევრებმა პურის დამზადების საქმეში“ და აგრეთვე ჩვენმა შეცდომებმა გეგმიანობის დარგში. საჭიროა რაც შეიძლება მალე გავითავისუფლოთ თავი ჩვენი შეცდომებისა და სუსტი მხარეებისაგან, რომლებიც გამოიაჟარავა შახტის საქმეს და პურის დამზადების საქმეში შექმნილმა დაბრკოლებებმა. თუ გვინდა განვამტკიცოთ რევოლიუციონური ფრონტი, ეხლა ... ეკონომიკურ ... ბრძოლა მუშათა კლასის მტრების სასახარულოდ. აქ დაყოვნება ნიშნავს ჩვენი მტრების საქმის გაადვილებას და ჩვენი სუსტი მხარეებისა და შეცდომების გაღრმავებას. მაგრამ ამის გაკეთება შეუძლებელია თვითკრიტიკის განვითარების გარეშე, თვითკრიტიკის გაძლიერების გარეშე, შეუძლებელია მუშათა კლასისა და გლეხობის მეღიოთნანი მასების ჩაბმის გარეშე ჩვენი სუსტი მხარეებისა და ჩვენი შეცდომების გამოაშკარაკების და ლიკვიდაციის საქმეში. ცეკას და ცენტრალურ საკონტროლო კომისიის აპრილის პლენუმი სწორედ მიტომ არის საყურადღებო მართალი, როდესაც თავის რეზოლიუციაში შახტის საქმის შესახებ სთქვა, რომ „უმთავრეს პირობას ყველა დასახულ ღონისძიებათა წარმატებით ჩატარების უზრუნველსაყოფად უნდა წარმოადგიდეს ყრილობის მიერ თვითკრიტიკის ქესახებ მიღებული რეზოლიუციანი ... ...

უკანასკნელი ცნობები

ამერიკის პროფკავშირების დელეგაციის საბჭოთა კავშირში

ნიუ-იორკი, 25 ივნისი. მოსკოვში გაეგზავნა ამერიკის პროფკავშირების დელეგაციი განსაოლების საბჭოთა სოსტემის შესასწავლად. დელეგაციის თავმჯდომარე არის დიუი.

ტროციუნოვ-ნოსკის პოლემიკა

ლონდონი, 25 ივნისი. შოტლანდიის ერთ-ერთმა ცნობიერმა ქვანახშირის მრეწველმა სტივენსონმა ამას წინად გაზეთ „სანდეი ტაიმს“-ში მოათავსა წერილი, რომელშიაც გამოსთქვა აზრი ინგლის-საბჭოთა სავაჭრო ურთიერთობის განვითარების სახარგებლოდ. მის წინააღმდეგ სასტვალ გალოსშენა ნოსკმა, ინგლისის ყოფილმა წარმომადგენელმა კოლჩაკის მთავრობასთან.

სტივენსონი ახალ წერილში ხაზს უსვამს ნოსკის პასუხის უშნაარსობას და გამოსთქვამს იმ აზრს, რომ საბჭოთა კავშირს უნდა მიეცეს სესხი „ბანქნების, სასოფლო-სამეურნეო იარაღების, საფეიერო და ქიმიურ საქონლის სახით; ეს სესხი უნდა დაიფაროს საბჭოთა ნედლეულისთვის“. (ადს).

თავდასხმა ვენიტეულას პრეზიდენტზე

ნიუ-იორკი, 25 ივნისი. როგორც ბოგოტიდან (კოლუმბიის დიდი ქალაქი) იუწყებიან, ვენიტეულას პრეზიდენტი—გომეზი ტყვიით დახვრა სამხედრო სასჯელებლის მოწყვეტმ, რომელიც ლიბერალურ მოძრაობას ეეხობა. გომეზის მცველებმა თავდასხმელი ადგილზე მოჰკლეს. (ადს).

„დამოუკიდებელი ანჯაჯარა“

კაირი, 26 ივნისი. „ჩანინ სფერ“-ი იუწყება, რომ ჩეან-ხუე-ლიანმა ფარ სოქვა გამოწდანის ფრონზე აღმართვაზე და მანჯურიის „დამოუკიდებლობა“ გამოაცხადა. (ადს).

ფვეციის ემანციპაციია ნოგილეს ჯგუფის დასასმარებლად

სტოკჰოლმი, 26 ივნისი. ფვეციის ლეგენდა ოუწყება: „მინისტრთა საბჭომ დაადგინა დუოვენებელივ გაანძეურო ფვეციის ეკუსეფიცია შაიტბერგენზე სამი აეოოპლანით. ნობილეს გადამრენი ლუნდბორგი კვლავ იმათ ჯგუფშია, რომელმაც „ვარიანგა“. (ადს).

ჩეხო-სლოვაკიის კომპარტიის კონფერენცია

პრაღა, 26 ივნისი. ჩეხო-სლოვაკიის კომპარტიის კონფერენცია და ცენტრალური კომიტეტის გაფართოებული პლენუმის მუშაობა დამთავრდა. შტერნის მიერ პოლიტიკური მდგომარეობასა და ჩეხო-სლოვაკიის კომპარტიის ამოცანების შესახებ გაკეთებულ მოხსენების გარშემო კონფერენციამ მიიღო რეზოლიუციი, რომელშიაც ნათქვამია, რომ გამწვავებიდან კლასობრივ ბრძოლის პირობებში პარტიამ უნდა მოემზადოს მშრომელი მასების ხელმძღვანელობისათვის მომავალ რევოლუციონერ ბრძოლებში. „ბრძოლა ომის საფრთხეთან და. უწინარეს ყოველისა, საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ მიმართულ ომის საფრთხეთან, და აგრეთვე მზადება პარტიის ამოცანებისათვის ომის დროს პარტიის გადაუდებელ ამოცანას წარმოადგენს. კონფერენციი მიუთითა, რომ ეს ბრძოლა უნდა სწარმოებდეს სოციალ-დემოკრატების სოციალისტურ აგიტაციის ნამდვილი აზრის მხილებასთან ერთად.

ანტვერპენის ნავთსადგურეგის მუშეგის გრძოლა

პარიზი, 25 ივნისი. ბელგიის პრესის ცნობებით, ანტვერპენის ნავთსადგურის გაფიცულ მუშებს შორის, შრომის მინისტრის წინადადებით ჩატარებულ იქნება რეფერენდუმი ორ საკითხზე: კონფლიქტის პარტიული ბისიანი და დაცემის და მუშაობის განახლების შესახებ.

ნოგილეს გადარჩენის შემდეგ

ამუნდსენის საძებრად

პარიზი, 25 ივნისი. იტალიის საელჩოს აცნობა საფრანგეთის მთავრობას, რომ იტალიელი მფრინველი **ლეგაციონი** ტროშენი მისულ-ლის შემდეგ გაფრინდება ამუდსენის საძებ-ნად სამხრეთის კონცხის სამხრეთით. გეგი „ბრაგანცა“ გადაეცემა საფრანგეთის მთავრობას ნორეგიის მფრინველების. „ლარენსი“ და ხოლმის დასამარაგებლად, რომლებიც ამუდსენს ეძებენ. (ადს).

ნოგილის ჯგუფის ახალი ხელმძღვანელი

რომი, 25 ივნისი. სტეფანის საგაზეტო ოფუწყება, რომ ნობილეს ექსპედიციის მეუოაკი ბაზიდან „ჩიტა და მილანო“-დან 25 ივნისს ფიალით მიფენდეს იქნა ოადიო-დენგენი ომას შესახებ, რომ ნობილეს გადარჩენის შემდეგ ნობილეს ჯგუფის ხელმძღვანელობა გადაეცა ლეიტენანტ ვოლეიროს. (ადს).

ნოგილეს ჯგუფის დასასმარებლად

ოსლო, 25 ივნისი. ნორეგიის დეკანეთა საგაზეტოს ცნობით, ნობილეს ჯგუფის და ლეიტენანტ ლუნდბორგის წამოყვანა მოხერ ხდება არა უადრეს 3-4 კვირისა. არის იმედი, რომ მათი სადგომის მახლობლად ყინულო გატყდება და ეს საშუალებას მისცემს ჰიდროაეროპლანებს დაეშვნენ წყალზე. ნობილეს ჯგუფს აქვს ერთი თვის საკმარი სურსათი და მას, ასევე ადაგილ მიაწვდიან.

მარიანოს, ჯგუფის ნახვის იმედი ღღითი ღღე სუსტდება. ეიჩიანდან ალეოოპლანებმა საზეკეიეი ფრენა ყველგან მოახდინეს, სადაც კი შეიძლებოდა ყოფილიყო ეს ჯგუფი. მარიანოს ჯგუფს ჰქონდა 21 ივნისამდე საყოფი სურსათი. (ადს).

ბელა კუნის საქმე

ვენა, 26 ივნისი. ვენის ააპელაციო სასამართლომ გამოიტანა გადაწყვეტილება უნგრეთ თისათვის ბელა კუნის გადაცემის შესახებ. ავტორიის ოუსტიციის სამინისტრომ არ დაამტკიცა ვენის ააპელიაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება.

სამინისტრო თავის გადაწყვეტილებას ასე ასაბუთებს: არ არსებობს იმის მტკიცეების საფუძველი, რომ კუნი პირადი მოსაზრებებით მოქმედობდა. უკარნინის ოფიციერებისა და კაპიტან გოლდერის მკვლელობის (რომელიც ვიცი, უნგრეთის მთავრობა ბელა კუნის გადაცემის მოთხოვნილებას ამით ასაბუთებს, რომ კუნმა თითქოს მონაწილეობა მიიღო ამ მკვლელობაში) განსაკუთრებული პირობების გამო, შესაძლოა ვფიქრობთ, რომ ეს ნაბიჯი ნავარაუდევი იყო პოლიტიკური მოსაზრებებით და მიზნად ისახავდა ნამდვილი ან მოჩვენებითი კონტრ-რევოლუციონერ მოძრაობის ჩაქრობას და მით უნგრეთის საბჭოთა რესპუბლიკის არსებობის უზრუნველყოფას. ამ რიგად, არაა დამტკიცებული, რომ ბელა კუნი მოქმედობდა არა პოლიტიკური მოსაზრებებით და არა პოლიტიკური მიზნებით, არამედ სულ სხვა მიზნებით. თუმცა მკვლელობის ახასიათებს განსაკუთრებული სიმკაცრე, მაგრამ არაა დამტკიცებული, რომ კუნმა გაფელნა მოახდინა ამ მკვლელობათა განზორიეულების მეთოდზე. (ადს).

ვენა, 26 ივნისი. პანგერმანულ ხახალნო პარტიის დეპუტატთა ფრაქციამ, რომელიც არ იწონებს ოუსტიციის სამინისტროს გადაწყვეტილებას ბელა კუნის საქმის შესახებ. წონადადგენა მისცა ოუსტიციის მინისტრის დინგ მოფერის შესწავლიოს კანონსაგანის კურორტზე დასვენება და გიემგზავროს ვენაში. (ადს).

„პრუშენტრნის ხელი“

ლონდონი, 26 ივნისი. ინდოეთის საქმეთა მინისტრის ამხანაგს ვინტერტონს კონსერვატიული პარტიის ერთ-ერთმა დეპუტატმა თქმა პალატაში მისცა „შეკითხვა—ინდოეთის ტერინიგზეულთა გიფიცვა ავიტატორობა გამოი წვიე თუ არა და გაფიცვის ფინანსიურ დასმარება უწევდენ თუ არა ბერიდანო. ვინტერტონმა დადებითად უპასუხა. ფულის წყარო ბაზეზე მიცემელ შეკითხვაზე ვინტერტონმა უპასუხა, რომ ყველაზე უფრო დიდი თანხა— 7.000 მან. ტრანინგზეულმა წოთელმა პროფინტერმა გაუგზავნათ. (ადს).

ზიბაპალეს საბრძოლველებზე

პეკინი, 26 ივნისი, ეხება რა ზანდუნის ოკუპაციის იაპონელების მიერ, ამერიკის ბანკი „ბეკინ ლიდეს“-ი სწერს: „უკვე არაგითარი გამართლება აღარ არსებობს იაპონიის ჯარების დასატოვებლად ზანდუნში. ისინი დაუყოვნებელად უნდა გაიყვანონ ზანდუნიდან, წინააღმდეგ შემთხვევაში მთელ მსოფლიოს ეცოდინება, რომ იაპონელები შეგნებულად ახდენენ ზეგაღლენას ამბრეთელებზე ინ მიზნით, რომ ცზნინანის ინციდენტის მოწესრიგების დროს აიძულონ ისინი წავიდენ ყოველგვარ დაფიმბაზე. (ადს).

ანრი ბარბიუსი მოსკოვში

მოსკოვი, 26 ივნისი. მოსკოვში ჩამოვიდა საფრანგეთის ცნობილი მწერალი ანრი ბარბიუსი, რომელიც რამდენმე ხანს დარჩება მოსკოვში და შემდეგ გაემგზავრება სამხერეთ რუსეთში. (ადს).

ანტვერპენის ნავთსადგურეგის მუშეგის გრძოლა

პარიზი, 25 ივნისი. ბელგიის პრესის ცნობებით, ანტვერპენის ნავთსადგურის გაფიცულ მუშებს შორის, შრომის მინისტრის წინადადებით ჩატარებულ იქნება რეფერენდუმი ორ საკითხზე: კონფლიქტის პარტიული ბისიანი და დაცემის და მუშაობის განახლების შესახებ.

„ბელგიის კომპარტიის ანტვერპენის ორგანიზაციამ „დრაპო რუფ“-ში გამოაქვეყნა მიმართვა ბელგიის პროლეტარიატისადმი, რომელშიაც მოუწოდებს მუშათა კლასს დაზარეზა გაფენოს ანტვერპენის ნავთსადგურის მუშების ბრძოლას. (ადს).

ნოგილეს გადარჩენის შემდეგ

როალდ ამუნდსენი

„ბრაგანცა“ ჩამოვიდა ყინულებში

ოსლო, 26 ივნისი. გეგი „ბრაგანცა“, რომელმაც ნორეგიის ორ აეროპლანთან ერთად მონაწილეობა უნდა მიიღოს „ლატამ“-ის ძებნაში, ისეე ჩაეფილია ყინულებში. (ადს).

ყინულისმბრალი „ამანინი“

ოსლო, 26 ივნისი. ყინულისმბრალი „ამანინ“-მა 25 ივნისს 18 საათზე გადაკვეთა ბოლიარული წრე ეიტენის შეკეთის ბაზაზე. ზღვა შედარებით წყნარია, გეგი მიდის დასახლოებით 11 მილის სიჩქარით საათში.

შაზტის კონტრ-რევოლუციონერების გასამართლება

25 ივნისის დილის სხდომა

ინჟ. სკორუტოს დაკითხვა

მოსკოვი, 26 ივნისი. 25 ივნისის შაბათს პროცესის დილის სხდომაზე სასამართლო შეუდგა ინჟ. სკორუტოს დაკითხვას. წინასწარ გამოძიების დროს სკორუტომ არ სცნო თავი დამნაშავედ. 24 ივნისს სკორუტომ შეიტანა წერილობითი განცხადება, რომელშიაც მან დამნაშავეთ სცნო თავი მთელ რიგ წაყენებულ ბრალდებებში. 25 ივნისს სასამართლოს სხდომის გახსნისას სკორუტომ შეიქმნა ახალი განცხადება, რომელშიაც უარს ამბობს მის მიერ 8 საათის წინ შეტანილ განცხადებაზე და ამტკიცებს, რომ ყველაფერი, რაც მან დასწერა პირველ განცხადებაში, არის სიცრუე და მოგონილი. სასამართლომ გამოაქვეყნა სკორუტოს ორივე განცხადება.

განცხადებაში, რომელშიაც სკორუტომ თავს დანაშაულეთ სცნობს, ის სწერს, რომ 1925 წლის ივნისში თუ ივლისში, ის შეხვდა რაბინოვიჩს, რომელმაც მას წააკითხა სოკოლოვის წერილი. ამ წერილში სოკოლოვი წინადადებას იძლეოდა შეექმნათ მოსკოვში ორგანიზაცია, რომელიც შეაფერხებდა ქვა-ნახშირის მრეწველობის განვითარების ტემპს. მოსკოვის ცენტრალურ ორგანიზაციის ამოცანა მდგომარეობდა იმაში, რომ დახშირება გაეწია ხარკოვის ორგანიზაციის საზანაო მუშაობისათვის. ეპარის ცენტრი ფინანსებს აწყდებდა დამზიანებელთა ორგანიზაციას, რომელიც მუშაობდა საბჭოთა კავშირში. ყველა ეს ცნობები კონტრ-რევოლუციონერ ორგანიზაციის არსებობის შესახებ სკორუტომ, როგორც ის სწერს, თავის განცხადებაში, მიიღო რაბინოვიჩისაგან, რომლისგანაც ის ღებულობდა ავრეთვე ფულს მის მიერ წარმოებულ საზანაო მუშაობისათვის. პრესელ განცხადებაში სკორუტო ამბობს, რომ მან შეკრა მოსკოვის ცენტრის პირველი ბრიგადა, რომელშიაც სკორუტოს გარდა შედიოდნენ ნაზიმოვი, შანდერი, შელიაკინი, ინენტოვი და რაბინოვიჩი. სკორუტო სწერს, რომ ის მონაწილეობდა იღებდა ორგანიზაციის მუშაობაში დონუფოდონის საწარმოო პროგრამის განხილვის დროს. დონუფოდონის მუშაობის შესახებ წარმოდგენილ საანგარიშო მოხსენებათა შემოწმების დროს ხელს აფარებდა ორგანიზაციის მავნებლურ ღონისძიებებს.

ამბ. კრილენკო ეკითხება სკორუტოს—რამ აიძულა ის მიეცა განცხადება მის მიერ ბობოროტმქმედებათა ჩადენის შესახებ, თუ ის თავს უდანაშაულად სცნობს.

სკორუტო ამბობს, რომ ეს მან ჩაიდინა თავისი ხვედრის შემუსაუკეთების მიზნით, ეხლა კი სკორუტომ გადაწყვეტა გამომეძღვანოს სასამართლოს წინაშე მთელი სიმართლე და ამტკიცებს, რომ მისი წინანდელი განცხადება თავიდან ბოლომდე მოგონილია. სასამართლო არკვევს, რომ ბრალდებულის განცხადება, რომელსაც ის მოგონილად სთვლის, შეიცავს ბევრ ფაქტიურ ცნობებს, რომელთა გამოგონება შეუძლებელი იყო.

თავის განცხადებაში სკორუტო მოუთხრობს ის სასამართლოს მ ლაპარაკის შესახებ, რომელიც მას ჰქონდა ნიფ-ოორკში ბრატანოვსკოსთან, როდესაც ისინი ამერიკაში იყვნენ. ეს ლაპარაკი ეხებოდა პარიზის ცენტრს.

ეხლა სკორუტო კატეგორიულად აცხადებს, რომ ეს მან „გამოიგონა“.

სასამართლომ დაკითხა ბრატანოვსკი, რომელიც ამბობს, რომ მას სკორუტოსთან ჰქონია ლაპარაკი ამ თემაზე და სკორუტომ უთხრა მას წასულიყო სოკოლოვთან პარიზის ცენტრში, ვინაიდან თვით ის უფლებამოსილია ბერლინში იყო სოკოლოვთან და სხვებთან. ასეთივე ლაპარაკი პარიზის ცენტრის შესახებ,—ბრატანოვსკის სიტყვით, მას ჰქონდა სკორუტოსთან ბერლინშია. სკორუტო ამას უარყოფს.

პროფესორ სპაჩინსკის დაკითხვა

სასამართლო გადადის პროფ. სკაჩინსკის დაკითხვაზე. პროფ. სკაჩინსკი, რომელიც არის ტეხნიკურ საბჭოს წევრი, გამოწვეულ იქნა ბრალდებულ რაბინოვიჩის დამეცვლის ოცეპის შუამდგომლობით, როგორც თვით ტეხნიკურ საბჭოს, ისე, კერძოდ, საბჭოს თავმჯდომარის რაბინოვიჩის მუშაობის შესაფასებლად.

მოწმე არ უარყოფს, რომ საპროექტო მუშაობა ტეხნიკურ საბჭოში ძლიერ ფერხდებოდა, მაგრამ ამაში ის დამნაშავედ სთვლის აგრეთვე ახალშენებათა სამმართველოს. პროფესორი აცხადებს, რომ პროექტების გატარების ხელისუფლებამ შეფერხება მას მაშინ არ უფრძნია. ეს მან მხოლოდ ეხლა გაიგო.

მოწმე კარგი აზრის არის რაბინოვიჩის შესახებ, რომელსაც ის სთვლის „უადრესად კეთილ კაპიტალისტად“, რომელიც, თითქოს, ყოველთვის ებრძოდა ქვანახშირის მრეწველებს ყრილობათა საბჭოში, განსაკუთრებით, მუშათა საკითხის გარშემო, ხოლო საბჭოთა ხელისუფლების დროს ენერგიულად მონაწილეობას იღებდა სამეურნეო მშენებლობაში.

„რიგა“-ს სასამაგალეში გამომყვანნა უჯრედის კრებაზე იქ იყო ფინანსთა სახალხო კომისარიატის კოლეგიის ფრაქცია—სახალხო კომისარი თეიმერ ალიევი, კადემოვი, ალეპოოვი და სხვ., რომლებმაც გადაჭარეთ მოითხოვეს, რომ რეზოლუციაში ნათქვამი „ყოფილნი“ მხოლოდ „მიეცეს შენიშვნა“.

მოუხედავად ყველა იმ მახალებისა, რომლებიც მიხედგოთ ფინანსთა სახალხო კომისარს ალიევს ბრალად ედება მეორ 15 პარტიულობის დადგენილებების დარღვევა შინაპარტიული დემოკრატიის საკითხში (პირში ბოტოის ჩაჩრა, ხელის დაფარება), თეიმერ ალიევი არწმუნებს იქნა პარტიის რაკომამ კომისიაში, რომელსაც უნდა შეიმუშავებია პრაქტიკული წინადადებები ფინანსთა სახალხო კომისარიატის საქმის გარშემო.

„ვიზა“ მოითხოვეს ფინანსთა სახალხო კომისარიატის პარატის ხელმძღვანელ ჯგუფის დაუყოვნებლივ მოხსნას და პასუხისგებაში მიცემას. (ადს).

საბჭოთა კავშირში

ოგპეზრავატორიის გახსნა

კეენზა, 26 ივნისი. გაიხსნა საოლქო სახალხო ობსერვატორია, პენზის პირველ მეთვალყურეობ-ტექნიოლოგ ილია ილიოოოვიჩისეკ ულიანოვის სახელობის. (ადს).

სმოლენსკის გუბერნიის გაჯანსაღება

სმოლენსკი, 26 ივნისი. ქალაქში და გუბერნიაში დაიწყო საგანგები სარიათნო და სამაზრო პარტიული კონფერენციები, რომელთაც არჩევენ ელბერიები ავტორებით და სამეთაოდ ტარდება. კონფერენციები იწოლებენ ცეკას და ცენტრალურ საკონტროლო კომისიის გადაწყვეტილებას სმოლენსკის საქმეზე და საგუბერნიო კომიტეტის ამ ლონისძიებებს, რომელთა დანაშაულებას შეადგენს სმოლენსკის გუბერნიის გაჯანსაღება. (ადს).

ტრაქტორების მუშებგლობის გაფართოება

ლენინგრადი, 26 ივნისი. ჩამოვიდნენ იმ კომისიის წევრები, რომელიც დანიშნული ია მთავრობის მიერ „ყრასნი პუტილოვეც“-ში ტრაქტორების შეზენლობის გაფართოება გამოი წვიე თუ არა და გაფიცვის ფინანსიურ დასმარება უწევდენ თუ არა ბარიდანო. ვინტერტონმა დადებითად უპასუხა. ფულის წყაროს ბაზეზე მიცემულ შეკითხვაზე ვინტერტონმა უპასუხა, რომ ყველაზე უფრო დიდი თანხა— 7.000 მან. ტრანინგზეულმა წოთელმა პროფინტერმა გაუგზავნათ. (ადს).

ზიბპალეს საბრძოლველებზე

პეკინი, 26 ივნისი, ეხება რა ზანდუნის ოკუპაციას იაპონელების მიერ, ამერიკის ბანკი „ბეკინ ლიდეს“-ი სწერს: „უკვე არაგითარი გამართლება აღარ არსებობს იაპონიის ჯარების დასატოვებლად ზანდუნში. ისინი დაუყოვნებელივ უნდა გაიყვანონ ზანდუნიდან, წინააღმდეგ შემთხვევაში მთელ მსოფლიოს ეცოდინება, რომ იაპონელები შეგნებულად ახდენენ ზეგაღლენას ამბრეთელებზე ინ მიზნით, რომ ცზნინანის ინციდენტის მოწესრიგების დროს აიძულონ ისინი წავიდენ ყოველგვარ დაფიმბაზე. (ადს).

ანრი ბარბიუსი მოსკოვში

მოსკოვი, 26 ივნისი. მოსკოვში ჩამოვიდა საფრანგეთის ცნობილი მწერალი ანრი ბარბიუსი, რომელიც რამდენმე ხანს დარჩება მოსკოვში და შემდეგ გაემგზავრება სამხერეთ რუსეთში. (ადს).

ანტანტა

25 ივნისის სხდომის სხდომა

ამბ. კრილენკოს განცხადება

მოსკოვი, 26 ივნისი. 25 ივნისს შაბათის პროცესის სალამოს სხდომაზე ამბ. კრილენკომ სასამართლოს მისცა შემდეგი განცხადება:

„დღეს დილით გამოაქვეყნეა სკორუტოს ორი განცხადება, რომლებიც სრულიად ეწინააღმდეგება ერთი მეორეს. სხვათა შორის იმ განცხადებაში, სადაც სკორუტო თავს დამნაშავედ სცნობს, ის ამტკიცებს, რომ ეს მან ჩაიდინა თავისი ხვედრის შემსუბუქების მიზნით, ეხლა კი სკორუტომ გადაწყვეტა გამომეძღვანოს სასამართლოს წინაშე მთელი სიმართლე და ამტკიცებს ის ამბობს, რომ მისი წინანდელი განცხადება თავიდან ბოლომდე მოგონილია. სასამართლო არკვევს, რომ ბრალდებულის განცხადება, რომელსაც ის მოგონილად სთვლის, შეიცავს ბევრ ფაქტიურ ცნობებს, რომელთა გამოგონება შეუძლებელი იყო.

თავის განცხადებაში სკორუტო მოუთხრობს სასამართლოს იმ ლაპარაკის შესახებ, რომელიც მას ჰქონდა ნიფ-ოორკში ბრატანოვსკოსთან, როდესაც ისინი ამერიკაში იყვნენ. ეს ლაპარაკი ეხებოდა პარიზის ცენტრს.

ეხლა სკორუტო კატეგორიულად აცხადებს, რომ ეს მან „გამოიგონა“.

სასამართლომ დაკითხა ბრატანოვსკი, რომელიც ამბობს, რომ მას სკორუტოსთან ჰქონია ლაპარაკი ამ თემაზე და სკორუტომ უთხრა მას წასულიყო სოკოლოვთან პარიზის ცენტრში, ვინაიდან თვით ის უფლებამოსილია ბერლინში იყო სოკოლოვთან და სხვებთან. ასეთივე ლაპარაკი პარიზის ცენტრის შესახებ,—ბრატანოვსკის სიტყვით, მას ჰქონდა სკორუტოსთან ბერლინშია. სკორუტო ამას უარყოფს.

პროფესორ სპაჩინსკის დაკითხვა

სასამართლო გადადის პროფ. სკაჩინსკის დაკითხვაზე. პროფ. სკაჩინსკი, რომელიც არის ტეხნიკურ საბჭოს წევრი, გამოწვეულ იქნა ბრალდებულ რაბინოვიჩის დამცველის ოცეპის შუამდგომლობით, როგორც თვით ტეხნიკურ საბჭოს, ისე, კერძოდ, საბჭოს თავმჯდომარის რაბინოვიჩის მუშაობის შესაფასებლად.

მოწმე არ უარყოფს, რომ საპროექტო მუშაობა ტეხნიკურ საბჭოში ძლიერ ფერხდებოდა, მაგრამ ამაში ის დამნაშავედ სთვლის აგრეთვე ახალშენებათა სამმართველოს. პროფესორი აცხადებს, რომ პროექტების გატარების ხელისუფლებამ შეფერხება მას მაშინ არ უგრძნია. ეს მან მხოლოდ ეხლა გაიგო.

მოწმე კარგი აზრის არის რაბინოვიჩის შესახებ, რომელსაც ის სთვლის „უადრესად კეთილ კაპიტალისტად“, რომელიც, თითქოს, ყოველთვის ებრძოდა ქვანახშირის მრეწველებს ყრილობათა საბჭოში, განსაკუთრებით, მუშათა საკითხის გარშემო, ხოლო საბჭოთა ხელისუფლების დროს ენერგიულად მონაწილეობას იღებდა სამეურნეო მშენებლობაში.

„ეს ეს სასამაგალეში გამომყვანნა უჯრედის კრებაზე იქ იყო ფინანსთა სახალხო კომისარიატის კოლეგიის ფრაქცია—სახალხო კომისარი თეიმერ ალიევი, კადემოვი, ალეპოოვი და სხვ., რომლებმაც გადაჭარეთ მოითხოვეს, რომ რეზოლუციაში ნათქვამი „ყოფილნი“ მხოლოდ „მიეცეს შენიშვნა“.

მიუხედავად ყველა იმ მახალებისა, რომლებიც მიხედგოთ ფინანსთა სახალხო კომისარს ალიევს ბრალად ედება მეორ 15 პარტიულობის დადგენილებების დარღვევა შინაპარტიული დემოკრატიის საკითხში (პირში ბოტოის ჩაჩრა, ხელის დაფარება), თეიმერ ალიევი არწმუნებს იქნა პარტიის რაკომამ კომისიაში, რომელსაც უნდა შეიმუშავებია პრაქტიკული წინადადებები ფინანსთა სახალხო კომისარიატის საქმის გარშემო.

„ეს ეს“ სასამაგალეში ფინანსთა სახალხო კომისარიატის პარატის ხელმძღვანელ ჯგუფის დაუყოვნებლივ მოხსნას და პასუხისგებაში მიცემას. (ადს).

ეროვნული

პარტიული ცხოვრება

საფარეოვის, ვარდენის და ნაუმოვის განცხადება

მოსკოვი, 26 ივნისი. „პრავდა“-ში დაბეჭდილია საფარეოვის, ვარდენის და ნაუმოვის მიერ საკავშირო კომპარტიის (ბ) ცენტრალურ საკონტროლო კომისიისადმი შეტანილი შემდეგი განცხადება:

„პატივცემულო ამხანაგებო! როგორც კი გავეცანით საკავშირო კომპარტიის (ბ) ცეკას მოწოდებას პარტიის უველა წევრებისა და მუშებისადმი, ჩვენ ვფიოლინსა და ნაუმოვთან ერთად, გავუგზავნეთ ცეკას, ეს აგრეთვე ცენტრალურ ორგანოს, შემდეგი დეკეშა: „ცეკას მოწოდებას საპასუხოდ ჩვენს ბოლშევიკურ მოვალეობად მიგვაჩნია განვაცხადოთ, რომ ყოველმხრივ ვაფასებთ ბრძანებაში ნაგულისხმევ ბოლშევიკურ პროლეტარული ძალების მობილიზაციის შესახებ გაათკეცებული ენერგიით საბრძოლველად ლენინის საქმისათვის. ჩვენ არ შეგვძლია განზე გავუდგეთ ბრძოლას იმ საქმის გაშარჯვებისათვის, რომლისთვისაც ჩვენ ორი ათეული წლის განმავლობაში ვიბრძოდით პარტიის რიგებში, ჩვენ ვთხოვთ ცეკას აღგვადგინოს ჩვენი ბოლშევიკური პარტიის წევრთა უფლებებში და ამით საშუალება მოგვცეს ვმონაწილეობ ჩვენი ვალი, პროლეტარიულ რევოლიუციის ჟანრისაკაცთა ვალი, კლასობრივი ბრძოლის პირობების მკვეთრი გარდატეხა საერთაშორისო და შინაგანი ხასიათ, ყველა ძალების კონცენტრაციის აუცილებლობა აიმშენებლობაზე, სოციალისტიურ სახელმწიფოს დაცვის საქმეზე და საერთაშორისო პროლეტარიული რევოლიუციისათვის ბრძოლის გარშემო მოითხოვს ოუციელელ ლენინურ მოლიანობას. მოლიანობის დროშის ქვეშ და პარტიისა და მისი ცენტრალური დაწესებულებების გადაწყვეტილებათა საფოფადენლ ჩვენ ვიმუშავებთ პარტიის რიგებში, როგორც დისციპლინის მტკიცე დამცველი ბოლშევიკი — პარტიულები“. (ადს).

ეგვენი გეგეჭკორის საქმის გამო

(საქართველოს კომპარტიის (ბ) ცენტრალურ საკონტროლო კომისიის მასალებიდან)

პარტია არაერთხელ მოუთხოვდა თავის წევრებს, იმაზე, რომ ახალი ეკონომიური პოლიტიკის პირობებში მათ მოეთხოვება განსაკუთრებული სიმტკიცე და სიფხიზლე, რათა არ ჩაეფლონ მეშჩანობისა და ობივატელშჩინის ბაობში. ასეთი სიფხიზლისა და სიმტკიცის საუკეთესო მაგალითს წარმოადგენს აფხაზეთის ორგანიზაციის რამოდენიმე მუშაკის საქმე, რომელიც ამ დღეებში გარჩეა ცენტრალურმა საკონტროლო კომისიამ.

როგორც ვიცით, ამ რამოდენიმე ხნის წინად დაზარეტილ იქნა საქართველოს ს. მ. უ. საბჭოს ტრანსპორტის აფხაზეთში არსებული კმტორის მმართველი ეგეკინი გეგეჭკორი, რომელმაც გაფლანგა 48.000 მანეთზე მეტი სახსენინო ფული. თითქმის 2 წლის განმავლობაში ხსენებული გეგეჭკორი აწყობდა გაფთავებელ ეფიფეს აფხაზეთის რესტორანებში და სხვა ადგილებში, ამასთანავე ამ ქეიფში ხშირად ღებულობდნენ მონაწილეობას აფხაზეთის პარტიული ორგანიზაციის ზოგიერთი წევრები—ვასილ აგრბა, ინალიფა, მარღანია და სხვ. არც ერთი მათგანი კაპიტალს არ ხარჯავდა ქეიფში მონაწილეობისათვის და არც ერთი მათგანი ეროსნელეკა არ დაინტერესებულა მით, თუ საიდან ნახეკანი მაინც საკუთარი თანხა ექნათ, შესაძლებელი გახდება საქონლის გაიაფება კიდევ 6 პროცენტით და მეტითაც. მიმსგავსებელი ამასთანავე დასძენს, რომ თბილისის მუშაოობა უფრდა ხდება საბანკო კრედიტების შემცირების სიფრთხის წინაშე. ბანკებიდან თანხების საკმო რაოდენობის მიუღებლობა კი უარყოფილი გავლენას მოახდენს მუშაობის მომარაგების საქმეზე, ხოლო ეს გამოიწვევს მომხმარებელთა დიდ უკმაყოფილებას, რაც ადანაც მათ კოოპერატივები ვერ მიაწოდებენ საკმარ საქონელს და საკმა რაოდენობით.

შემდეგ ამხ. ყურულაშვილი ეხება საკითხს იმის შესახებ, თუ როგორ ან რანაირად უნდა იქნას მიღწეული ეს ამოცანა. პირველ რიგში ეს ხდა საჭიროდ მიიჩნია, რომ თვით თბილისის მუშებმა გამოიჩინონ საკრო აქტივობა, ჩაიბან კოოპერატივის წევრებად, წარმოებებში მოამეგ. შავე ყველა მუშები და გამწეობ ბრიგადა ნაწერეონ. ამასთანავე იგი საქმიდან ხელობს, ყველა პრო. ფესიონალურმა კავშირებმა მიიღონ ზომები თავიანთ წევრთა სრული ასი პროცენტით ჩაბმულ ყოფილ კოოპერატივებში.

პროფესიონალურ კავშირებმა ახლო მომავლში უნდა ჩაიბან კოოპერატივების წევრებად კავშირის წევრთა 80 პროცენტი მაინც. მომხსენებლის სტატისტიკ მეფლითონეებმა კავშირიან კოოპერატივებში გაერთიანებულ კავშირის წევრთა 80 პროც. მმეშვდავეთიგან—78,5 პროც. და სხვ.

— ამ მუშაობასთან ერთად,—ამბობს ამხ. ყურულაშვილი,—საჭირო თვით კოოპერატივების ხელმძღვანელმა მუშაკებმა მიიღონ ზომები კოოპერატივის საქმიანობის გასაუმჯობესებლად. უნდა აღნიშნოს, რომ უკანასკნელ ხანებში შესამჩნევი გაძვირება ემჩნევეთ ხასოვლოგ-ბამეურნეო პროდუქტებს. ეს გარემოება ძალიან ცუდ გავლენას ახდენს მუშის ბიუჯეტზე და ზუნებრივია, რომ მუშას აღარ აქვს შესაძლებლობა შეიტანოს კოოპერატივში სრული პაი, აქვე უნდა აღინიშნოს ჩვენი კოოპერატივების მეორე დიდი ცოდვა: წესს მაგალო. თად ნაბჯოთა კავშირში საერთოდ ადგილი აქვს დაბრკოლებებს პურისა და ხორცის ბაზარზე, მიუხედავად ამისა დღეს თბილისი ნავსებით უზრუნველყოფილია პურით. მაგრამ უბედურება იმაშია, რომ ეს პური არ ცხვება ისე, როგორც საჭიროა. ეს გარემოება, რომ კოოპერატივების წევრებში, ისე მოსახლეობის ფართო ფენებში ინფეგს სამართლიან უკმაყოფილებას. ჩვენ ვიცით აგრეთვე, რომ ამიერ-კავკ. სატრანსპორტო-სამოძმობრივი კოოპერატივს („ზაკტრანს“), როგორ ფქვილი ეძლეოდა, იგი აცხობდა მხოლოდ მიღებულის ნახევარს, ნაწილს, ხოლო დანარჩენს ფქვილად ყიდდა თავის მაღაზიებში. ასეთ უმზაკვნო მუშაობის ბოლო უნდა მოეღოს და ამ მცირე შეხსენებლებს ფარგლებშიაც კი, რომელიც დღეს ჩვენმა კოოპერატივებმა უნდა შესრულოს საქმის სამაგალითოდ დაიენენ. ჩვენი ამოცანა მუშათა კოოპერაციის გამაგრება, ამისათვის ბოლოს მუშათა კლასი არ დაზოგავს ენერგიასს, მაგრამ ჩვენ მოვთხოვთ, რომ კოოპერაციამაც შეასრულოს ის ნაბიჯი, რომელიც მას ეკისრება.

დასასრულ ამხ. ყურულაშვილი მტირნგს აცნობს სპეციალურად გამოყოფილი ფორუმ დ. დეგენლეებს, რომელმაც განიხილა მასალები საუკეთესო კოოპერატივებისთვის ჯილდოების მოსაცემად. ჯილდოების მიცემა გადაწყვეტილი იყო იმ კოოპერატივებისათვის, რომელსაც ეფოლებოდა წევრთა მეტი რიცხვი და რომელსაც ექნებოდა საშუალო საპაია გადასახადი ორ ანარსკლიან 15 მანეთისა. საქართველოს კოოპერატივებში არც ერთი კოოპერატივი არ აღმოჩნდა ასეთი. სხვა კოოპერატივებს შორის პირველი ადგილი დიაკავა ფოთის მუშათა კოოპერატივმა, შემდეგ სოფელ დაგვის (აჭარის ტანზონა) კოოპერატივმა და მესამე ადგილი მიეკუთვნა ბორჯომის მუშათა კოოპერ

საბჭოთა საქართველო

წერილები

ეროვნული უმცირესობათა შორის მუშაობა აბაშისაკენ

(მოგზს. ამხ. ჟუთათელაძე)

აბაშისტანში ეროვნულ უმცირესობათა შორის მუშაობას საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების პირველ წლიდანვე მიექცა შესაფერი ყურადღება, პირველ რიგში შეკეთებული იქნა თურქული, სომხური და ბერძნული სკოლები. მათ შეკეთებაზე დაიხარჯა 18.000 მანეთი.

შემდეგ გადიდებული იქნა ეროვნულ უმცირესობათა სკოლების ქსელი. ამჟამად ბალთიმში არსებობს ერთი სომხური 7 წლედი, რომელშიც ირიცხება 744 მოწაფე და 22 მასწავლებელი; ერთი ბერძნული 7 წლედი 593 მოწაფით და 18 მასწავლებლით; ერთი თურქული 7 წლედი 213 მოწაფით და 10 მასწავლებლით და ებრაული 4 წლედი 128 მოწაფით. გარდა ამისა, ეროვნულ უმცირესობათათვის 1 წლედები გახსნილია დგვში, ჩაკვინში, ქიალეთში, ქორნინს ხევში და სხ.

აბაშისტანში აგრეთვე არსებობს 2 კარგად მოწყობილი აფხაზური სკოლა. ყველა სკოლებში მეცადინეობა სწარმოებს მშობლიურ ენაზე. გარდა ებრაული სკოლისა, სადაც რუსულადაა სწავლა.

უკანასკნელ ხანებში გაცხოველებული იქნა პოლიტგანმანათლებელი მუშაობა. მცირეოვანებში ეროვნებათა შორის წ.-კეთილის უცოდინარობის სალიკვიდაციოდ გაიხსნა რამდენიმე სკოლა და პუნქტი, მოეწყო მოძრავი პოლიტსკოლები, რადიო, მოძრავი კინო და სხ.

სამხრეთ-ოსეთში

(მოგზ. ამხ. თედეიანი)

სამხრეთ-ოსეთი—განაცხადა მომხსენებელმა—ეროვნულ უმცირესობის შედგენენ ქართველები, სომხები, ებრაელები და რუსები. სამხრეთ-ოსეთის მოსახლეობის 27 პროცენტს შეადგენს ქართველები, 2 პროცენტს—ებრაელები, 1 პროცენტს სომხები. სომხები და ებრაელები უმთავრესად ცხოვრობენ ცხინვალში და ლაპარაკობენ ქართულ ენაზე.

ეროვნულ უმცირესობათა შორის სკოლის ასაკამდე ბავშვთა რიცხვი უდრის 2477, აქედან სასაუბრო ბაღებსა და მოყვანებში გაერთიანებულია მხოლოდ 8 პროცენტი.

ეროვნულ უმცირესობათათვის მთელ ოლქში გახსნილია სულ 33 სკოლა (31 ოთხწლედი და 2 შვიდწლედი), მათ შორის 31 ქართული, 1 ებრაული და 1 სომხური. მეცადინეობა ყველა სკოლებში სწარმოებს მშობლიურ ენაზე, ხოლო ებრაულ სკოლაში ასწავლიან ქართულ ენაზე.

სკოლის გარეშე განათლებისათვის დაარსებული ფეხა-კეთილის უცოდინარობის სალიკვიდაციოდ პუნქტები, პოლიტგანათლების სკოლები, სამკითხველოები, თეატრი და კინო.

მესამე სხდომა

ეროვნულ უმცირესობათა შორის მუშაობა აფხაზეთში

(მოგზ. ამხ. გოგოხია)

აფხაზეთის მცხოვრებთა შემადგენლობა მეტად ჭრელია. მთელ საბჭოთა კავშირში აფხაზეთი თითქმის ერთადერთი მხარეა, სადაც თავმოყრილია მრავალი სხვადასხვა ეროვნება.

აფხაზეთის მცხოვრებლებს შედგენენ: აფხაზები, ქართველები, სომხები, რუსები, გერმანელები, ბერძნები, თურქები და ებლუნელები.

1917 წელს აფხაზეთში თვლიდნდა 145 სკოლა, 1920 წელს კი—146. ამჟამად მთელ აფხაზეთში გახსნილია 156 ოთხწლედი, 4 შვიდწლედი, 5 ცხრაწლედი, 6 ხასოფლო-სამეურნეო სკოლა და სხ.

მოსახლეობა მეტად დაინტერესებულია განათლების საქმის გაფართოებით. მცირე ეროვნებით დასახლებული რაიონები თავის ხარჯზეს ხსნიან სკოლებს, სომხებით დასახლებულმა სოფლებმა თავის ხარჯზე აიყვანეს 32 სკოლა და ბერძნებმა 15 სკოლა.

სკოლებში ჩაბმულია ეროვნული უმცირესობათა მოსახლეობის ბავშვთა 22-დან 87 პროცენტამდე.

სკოლებში სწავლობს: სომეხი ბავშვების 87 პროცენტი, ქართველების—64 პროც., რუსებისა—86 პროც., ებლონელებისა—55 პროც., გერმანელებისა—78 პროც., თურქებისა—81 პროც.

მეოთხე სხდომა

ეროვნულ უმცირესობათა შორის მუშაობა ადიგეველებში

(მოგზ. ამხ. ბოგოროსია)

ადიგეველ ტიტეებს, ბერძნებს, ებრაელებს, ბულგარელებს, ესტონელებს, ლატვიელებს, ფინელებს, ჩეხებს, ბალტიელებს, ნეგრ ნაციონალურ ეროვნებათ ითვლებიან ადიგეველ ტიტეებ. ეროვნულ

ვის ჩამ ართვეს საჯლეგი

მიხ. ლეკეხტომს და ივ. ჯაფარიძეს (კალინინის ქ., 112), რიფსინეკი სერგბრიაკოვს (კალინინის ქ., 103), ლურე შმერს (ელენ. ქ., 101), ვოტლიბ შტარკს (კალინ. ქ., 92), ბოლეკო